

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigost in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
 polletno Din 20—
 posamezna številka . . . Din 1—

Glasilno „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri pošni branilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 12. junija 1931.

Štev. 24.

Zveznim delegatom v pozdrav!

V nedeljo, 14. t. m., se zberete v Ljubljani na poziv Zveze obrtnih zadrug delegati naših obrtniških organizacij iz bivše ljubljanske oblasti in kot gostje predstavniki obrtniških organizacij iz ostalih delov banovine.

Malokdaj je sledila naša obrtniška javnost Vašemu zboru s takim zanimanjem in pozornostjo, kakor tokrat, ko imate na dnevnem redu Vaših razprav kot glavno točko vprašanje ureditve najvišjega našega gospodarskega predstavništva, naše zbornice. Ni čuda! Saj je to vprašanje ravno v zadnjem času dvignilo med našim obrtništvom toliko prahu, povzročilo toliko polemik in tudi razburjenja, kakor malokatero drugo vprašanje. Značilno je, da se temu posveča na mnogih zborih toliko pozornost, da stopajo, žal, v ozadje mnoga druga velevažna vprašanja, kakor je vprašanje davkov, socialnih bremen, obrtniškega zavarovanja, obrtnega zakona itd.

Da se stvar po možnosti likvidira in razčisti, je prav, da jo obravnava končno tudi zveza, katere odločitev predstavlja gotovo mnenje predstavnikov velike večine zadrug bivše ljubljanske oblasti in skoro polovico vseh zadrug v Dravski banovini. To je potrebno kljub temu, da je končna odločitev o zbornicah pravzaprav odvisna bolj od odločbe vlade in zakonodajnega sveta, osobito trgovskega ministra, ki pa je dosedaj zahteve bančnih in rudarskih podjetij po ločenih zbornicah, kakor je znano, najodločnejše zavrnil ter pri otvoritvi ankete o obrtnem zakonu izjavil, da tudi že-

lji po posebnih obrtniških zbornicah ne bo ugodil.

Ko zadružni delegati pristopate k obravnavi vprašanja skupnih ali ločenih zbornic in se nameravate odločiti, ali smatrate za boljše dosedanje skupne, kakor je ljubljanska zbornica, ali ločene, kakor je beograjska zanatska, pričakujete od vas obrtniška javnost, da se boste zavedali velike odgovornosti, ki jo nosite za besedo, ki jo boste izrekli. Za odločitev smejo biti mero-dajni seveda *samo stvarni razlogi*. Ne dajte se zapeljati od blestev-čih fraz, demagoških nastopov in neresničnih trditvev, s katerimi se tako rado nastopa. Dobro in trezno presodite in prevdarite, kje je korist in interes obrtnika. Zave-dajte se, da morajo *osebnosti in osebni spori proč od tega vprašanja*. Vpoštevajte dejstva, ki jih vidite, vpoštevajte delo, kakršno je in vpoštevajte tudi, da sta napredek in izprememba povsod potrebna, da pa mora priti vedno kaj boljšega. *Kaj je boljše, ako izbirate med dvojnim, presodite po tem, kar vidite in izkušate. Dajte si predložiti račun o delu ločene in o delu skupne zbornice. Po delu sodite*, kar se je pokazalo za boljše, za to se odločite. Sodba in odločitev ne sme temeljiti na obljubah in pričakovanjih, temveč na tem, kar se da videti in prijati.

Javnost pričakuje, da boste tako delali in odločali. Težka je Vaša naloga in odgovornost, toda uverjeni smo, da jo boste rešili pravilno.

Ko želimo Vašemu delu uspeh, Vam kličemo:

Pozdravljeni!

Spomenica obrtnega odseka Zbornice TOI vsem zadržanim funkcionarjem

P. n

Podpisani člani obrtnega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki obstoji samo iz obrtnikov in ki sklepa o obrtniških stvarih popolnoma avtonomno in neodvisno od trgovskega in industrijskega odseka, so razpravljali na odsekovi seji dne 5. junija 1931 o vprašanju skupnih ali ločenih zbornic. Po vsestranski temeljiti razpravi so se soglasno in odločno izjavili za skupne zbornice proti ločenim zbornicami.

Obenem so soglasno sklenili, poslati Vam v obrazložitev svojega stališča

V Ljubljani, dne 6. junija 1931.

Načelnik obrtnega odseka: I. zbornični podpredsednik: Ivan Ogrin l. r., stavbni mojster, Ljubljana. Podnačelnik obrtnega odseka Miloš Hohnjec l. r., kiparski mojster, Celje. Člani obrtnega odseka: Alojzij Češarek l. r., ključavničarski mojster, Ribnica; Fran Flor l. r., mizarski mojster, Slogonja gora; Jernej Golčar l. r., sodarski mojster, Celje; Franc Hohnjec l. r., me-sarski mojster, Maribor; Franc Kav-čič l. r., gostilničar, Ljubljana; An-

drej Kralj l. r., sodarski mojster, Št. Lenart pri Brežicah; Peter Kuder l. r., čevljarški mojster, Griže pri Celju; Štefan Litrop l. r., čevljarški mojster, Turnišče; Jernej Ložar l. r., krojaški mojster, Ljubljana; Andrej Oset l. r., gostilničar, Maribor; Josip Rebek l. r., ključavničarski mojster, Ljubljana; Jakob Vovk l. r., krojaški mojster, Šo-štanj; Ivan Vrečar l. r., mizarski mojster, Sp. Domžale; Franc Zavodnik l. r., mizarski mojster, Št. Vid pri Lj.

Kakšen je položaj našega obrtništva v skupnih zbornicah?

V predvojni Srbiji so bile z zakonom iz l. 1910. ustanovljene v Beogradu tri zbornice, industrijska, trgovska in obrtniška, ki so se tekom leta 1911. konstituirale. Leta 1912. so vsled vojne ukinile svoje delovanje in ga obnovile šele leta 1919. V vseh ostalih delih države obstojajo že izza l. 1851. skupne zbornice. Vlada sama je uvidela, da samo skupne zbornice lahko nudijo oblastvom ono strokovno delo, ki je za reševanje važnih in dalekosežnih gospodarskih vprašanja potrebno. Zato so bile po vojni osnovane za Vojvodino skupne zbornice in tudi za Črno goro. Proti temu je Zanatska komora v Beogradu razvila vneto agitacijo, trdeč, da se obrtniški interesi v skupnih zbornicah ne upoštevajo dovolj in da je za pospeševanje obrtov potrebno ustanoviti posebne zbornice. Ta agitacija, ki se vrši najbolj pod okriljem uprave Državne zanatske banke, se je v zadnjem času razširila tudi na Dravsko banovino.

V zadnjih mesecih se je po navdilih Zanatske komore v Beogradu pričela med obrtniški krogi Dravske banovine delati propaganda, da naj bi se za obrtništvo v bodočem zborničnem zakonu predvidele posebne obrtniške zbornice in da naj bi se za Dravsko banovino osnovala tudi samostojna obrtniška zbornica. Pri tej agitaciji, ki jo vodi nekaj gospodov iz Ljubljane, se z netočnimi trditvami skuša doseči na posameznih sestankih sklepe v prilog ločenih zbornic. Na teh sestankih predočujejo agitatorji — kakor doznavamo —, ki sami notranjega ustrojstva in strokovnega delovanja zbornic podrobno ne poznajo, ločene zbornice kot velikansko pridobitev v strokovnem oziru s stališča zastopstva obrtniških interesov. Obenem pa se slika zborovalcem posebno obrtniško zbornico kot veliko pridobitev tudi v materialnem oziru, češ, da se bo v neprimerno izdatnejšem obsegu lahko posvetila pospeševanju obrtništva. Pri tem se postavljajo trditve, da skupne zbornice te naloge ne vršijo in da interesov obrtništva ne morejo zastopati v zadostni meri, ne da bi za take trditve mogli navesti le en konkreten primer.

O delovanju zbornic, o njih nalogah in pomenu za zaščito in pospeševanje

Na podpore obrtnim nadaljevalnim šolam	Din 170.800.—
na prispevke za strokovne tečaje	2.500.—
na prispevke za razne učne namene	1.000.—
na prispevke za razstave in druge gospodarske naprave	50.330.—
prispevek za zavetišče za obrtno mladino	5.000.—
pospeševanje tujškega prometa	3.750.—
dotacija Zavoda za pospeševanje obrti	450.000.—
ustanove za učence Srednje tehniške šole	11.000.—
drugi prispevki	7.400.80
razne podpore	2.203.—
ustanove za onemogle obrtnike	8.125.—
zbirke narodopisnega in umetno-obrtnega značaja	8.333.—

Skupno torej Din 720.441.80

Te številke zgovorno dokazujejo, da je že delež izdatkov za obrtniške svrhe pri naši zbornici znatno večji kakor je bil donos doklade obrtniških obratov za leto 1930. in da je samo za specialne obrtniške svrhe pospeševanja in podpor namenjeno v gotovini skoro istotoliko, kolikor donajša dokla-

interesov gospodarstva je bila lansko leto za zbornični kongres v Dubrovniku spisana na srbskohrvatskem jeziku v obliki knjige obsežna študija, ki nudi vsem interesentom, ki se za zbornično vprašanje zanimajo, izčrpen vpogled v delovanje in ustrojstvo gospodarskih zbornic v Jugoslaviji. Ta publikacija je bila sedaj, ko se je pričela agitacija za ločene zbornice, dostavljena vsem zadružnim načelstvom in gremijem, da se informirajo objektivno o celem vprašanju in ne nasedajo praznim govoricam raznih demagogov. Ker širši krogi o pravem stanju vprašanja skupnih in ločenih zbornic niso dovolj informirani, smatramo za svojo dolžnost, da na podlagi najnovejših podatkov za leto 1930. pojasnimo položaj obrtništva v skupnih zbornicah in primerjamo delo naše skupne zbornice na polju pospeševanja obrti z delom obrtniške zbornice (Zanatske komore) v Beogradu.

Po uradnih ugotovitvah je koncem l. 1930. spadalo pod Zbornico za TOI v Ljubljani 43.877 obratov. Od tega skupnega števila odpade na obrtništvo 29.200 obratov ali okroglo 68 odstotkov. Med temi obrtniški obrati so všteti tudi gostilničarji, katerih število znaša 5502, kateri pa — kakor znano — stremijo za tem, da bi se izločili iz obrtnega odseka in se zanje osnovala na sličen način, kakor se je to že zgodilo pri Zbornici za TOI v Zagrebu, posebna gostilničarska sekcija v okviru skupne zbornice.

Vse tri v zbornici predstavljene panoge so plačale na zbornični dokladi za leto 1930., ko se je pobirala 13-odstotna doklada, 4.455.907.69 Din. K temu so prispevali obrtniški obrati z vsoto 1.162.606.25 Din, kar predstavlja okroglo 26 odstotkov celokupnega donosa zbornične doklade za navedeno leto. Ako se odračuna gostilničarske obrate, znaša donos doklade vseh ostalih obrtnikov 736.822.58, kar znese okroglo 16 odstotkov vplačane doklade.

Ako porazdelimo skupne zbornične stroške enakomerno na vse tri obstoječe zbornične odseke, odpade na vsak odsek po 833.484.57 Din vrednih izdatkov. Poleg vse te vsote pa odpade po proračunu na obrtniški odsek za specialne obrtniške potrebe in namene še nadaljnjih 720.441.80 Din. Ta zadnja vsota se porazdeli na sledeče svrhe:

da, ki jo plača vse obrtništvo, izvzemaši gostilničarje. Pripominjamo pri tem, da so gostilničarji prejeli od te vsote za svoje specialne svrhe le razmerno malenkosten znesek kot podporo za gostilničarsko šolo in tečaje.

S tem je nepobitno ovržena vsa demagogija in agitacija glede položaja

VI SIGURNO RABITE

RAČUNE, PISEMNI PAPIR IN KUVERTE Z VAŠO
FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE
TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POČEN

TISKARNA **GRAFIKA LJUBLJANA**
Kongresni trg 4

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana

Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju)

Brzovjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA — Telefon številka 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposita itd. itd.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snaži, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapetnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Strojno podjetje R. Willmann

LJUBLJANA

Slomškova ul. 3. Telef. 2055

Beneški jaremiki, cirkularke, nihalne žage najnovejše konstrukcije, brusilni stroji. Zeleni deli k pogonu mlinjskih kamnov, zavornice.

Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. Rebraste cevi iz kov. železa z ugodnim grelnim učinkom.

Elektro-tovarna in jamska dvigala, vitli in dvigalne ter transportne naprave.

Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav.

Vsakovrstna popravila strojev.

Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Kolinska

**Okusna in zdrava je
Kolinska kava!**

Tvornica
ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

ndružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočermirno, lepo
in solnčnobelo

acetilensko luč

Iskoriščajte tudi Vi te njihove
proizvede v svojo korist!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje